

URZĄD STATYSTYCZNY W BYDGOSZCZY
ul. Konarskiego 1-3, 85-066 Bydgoszcz

Kontakt: e-mail: KancelariaUSBDG@stat.gov.pl
tel. 52 366 93 90
faks 52 366 93 56

Internet: <http://bydgoszcz.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W CZERWCU 2016 R.

Nr 06/2016

opublikowany 28.07.2016

- ⇒ W czerwcu 2016 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku o 2,8% (przed rokiem wzrost o 1,3%).
- ⇒ Stopa bezrobocia rejestrowanego (12,2%) spadła w skali roku o 1,4 p. proc., a w stosunku do maja 2016 r. spadła o 0,5 p. proc. Do urzędów pracy wpłynęło mniej ofert pracy niż w czerwcu 2015 r. oraz więcej w porównaniu z majem 2016 r.
- ⇒ W czerwcu br. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw rosło wolniej w ujęciu rocznym niż przed rokiem (wzrost o 3,9%, w analogicznym miesiącu 2015 r. wzrost o 4,7%).
- ⇒ W porównaniu z czerwcem 2015 r. ceny większości artykułów spożywczych wzrosły, przy czym w niektórych grupach artykułów (np. „mleko i sery”) przeważały spadki cen. Wzrosły koszty użytkowania mieszkania, natomiast spadły ceny paliw.
- ⇒ W skupie, zarówno w skali miesiąca, jak i roku, obniżyły się ceny żywca drobiowego i mleka, a wzrosły ceny żyta, ziemniaków i żywca wołowego. Ceny pszenicy i żywca wołowego w skupie w odniesieniu do maja br. nieznacznie wzrosły, a w porównaniu z czerwcem ub. roku obniżyły się (odpowiednio o 3,5% i o 2,9%). Na targowiskach ceny prosiąt na chów obniżyły się w obu analizowanych okresach (o 11,1% w odniesieniu do maja br. i o 4,4% w skali roku), a ceny pszenicy tylko w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 2,3%). Ceny pozostałych produktów wzrosły. Uwarunkowania do chowu trzody chlewnej polepszyły się.
- ⇒ Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w skali roku (o 3,7%, wobec wzrostu o 11,5% w czerwcu ub. roku). W skali roku odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej w przedsiębiorstwach budowlanych o 8,1% (przed rokiem notowano spadek o 26,5%).
- ⇒ Liczba mieszkań oddanych do użytkowania była większa niż w czerwcu 2015 r. (o 21,1%). Najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy budujący mieszkania indywidualne. W skali roku odnotowano lepsze efekty w budownictwie na sprzedaż i wynajem (wzrost o 69,0%), a także indywidualnym (wzrost o 18,0%).
- ⇒ W czerwcu 2016 r. w skali roku odnotowano wzrost zarówno sprzedaży detalicznej, jak i sprzedaży hurtowej odpowiednio o 5,0% i o 31,3%.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie kujawsko-pomorskim w lipcu 2016 r.”

ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy:

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl>

w dniu 29 lipca 2016 r.

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	18
Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim	20

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

W przypadku gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia „wielokrotnie”.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo kujawsko-pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Bydgoszczy oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim w czerwcu 2016 r. ukształtowało się na poziomie 248,6 tys. osób, tj. o 2,8% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,3% w czerwcu 2015 r.). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 12,2%, tj. o 1,4 p. proc. mniej niż przed rokiem.

W czerwcu 2016 r. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 16,6%). Ponadto, wzrost większy niż przeciętny w województwie zanotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,3%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,0%). Przeciętne zatrudnienie najbardziej zmniejszyło się w informacji i komunikacji (o 13,7%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2016		I–VI 2016	
	w tys.	VI 2015 = 100	w tys.	I–VI 2015 = 100
O g ół e m	248,6	102,8	248,3	103,0
w tym:				
Przemysł	129,5	102,4	129,5	102,6
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	120,5	102,5	120,5	102,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6,3	99,9	6,3	100,5
Budownictwo	18,9	100,9	18,7	101,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	50,6	105,3	50,4	105,6
Transport i gospodarka magazynowa	14,3	99,5	14,4	102,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3,2	116,6	3,1	111,1
Informacja i komunikacja	1,7	86,3	1,7	84,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,3	102,7	4,3	102,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	14,0	105,0	14,0	105,2

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
(przeciętna miesięczna 2010=100)

W odniesieniu do maja 2016 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się o 0,2%, w tym najbardziej w sekcji informacja i komunikacja (o 2,1%).

Na tle pozostałych województw w czerwcu 2016 r. Kujawsko-Pomorskie pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych osób zajęło 8 lokatę w kraju.

W końcu czerwca 2016 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 98,9 tys. osób i była o 11,0 tys. osób mniejsza niż w czerwcu 2015 r. (o 10,0%) i o 3,6 tys. osób mniejsza (o 3,5%) niż w maju 2016 r. Kobiety stanowiły 57,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 56,5%).

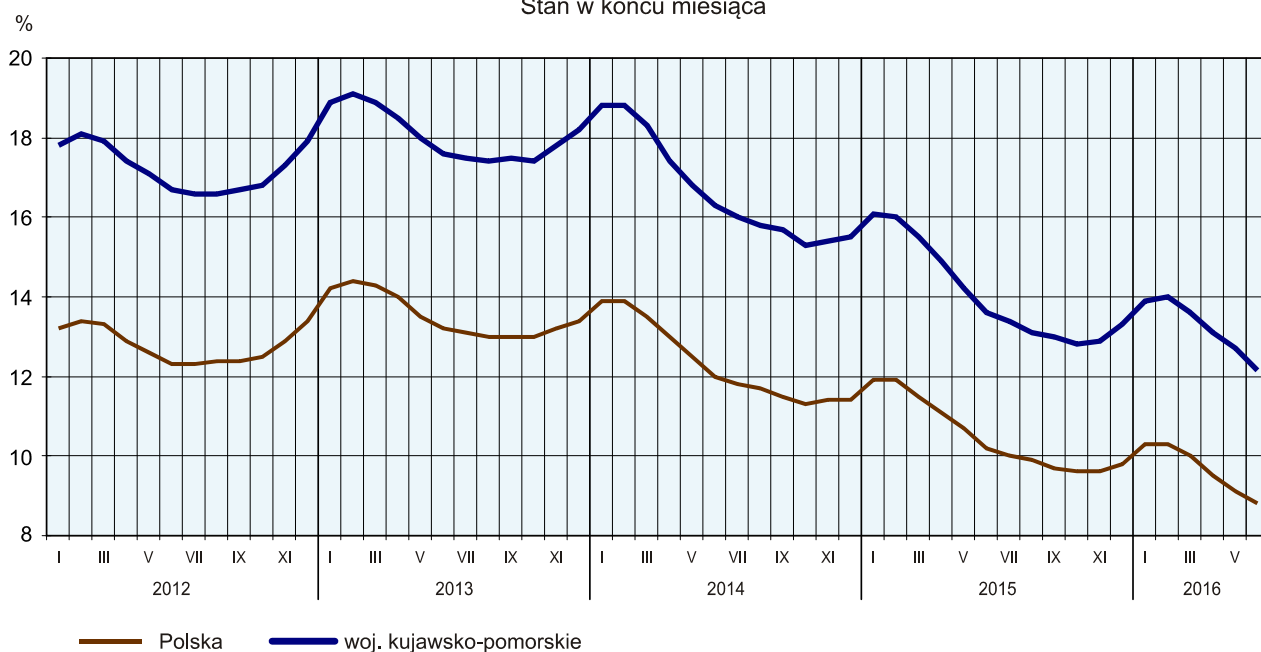
Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2015	2016	
		V	VI
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	109,9	102,5	98,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	12,0	11,1	11,0
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	17,8	14,8	14,6
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	13,6	12,7	12,2

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu czerwca 2016 r. ukształtowała się na poziomie 12,2% (w kraju była niższa o 3,4 p. proc.). W stosunku do czerwca 2015 r. była niższa o 1,4 p. proc., a w porównaniu z majem 2016 r. niższa o 0,5 p. proc. *Kujawsko-Pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po warmińsko-mazurskim (14,3%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (5,4%).*

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

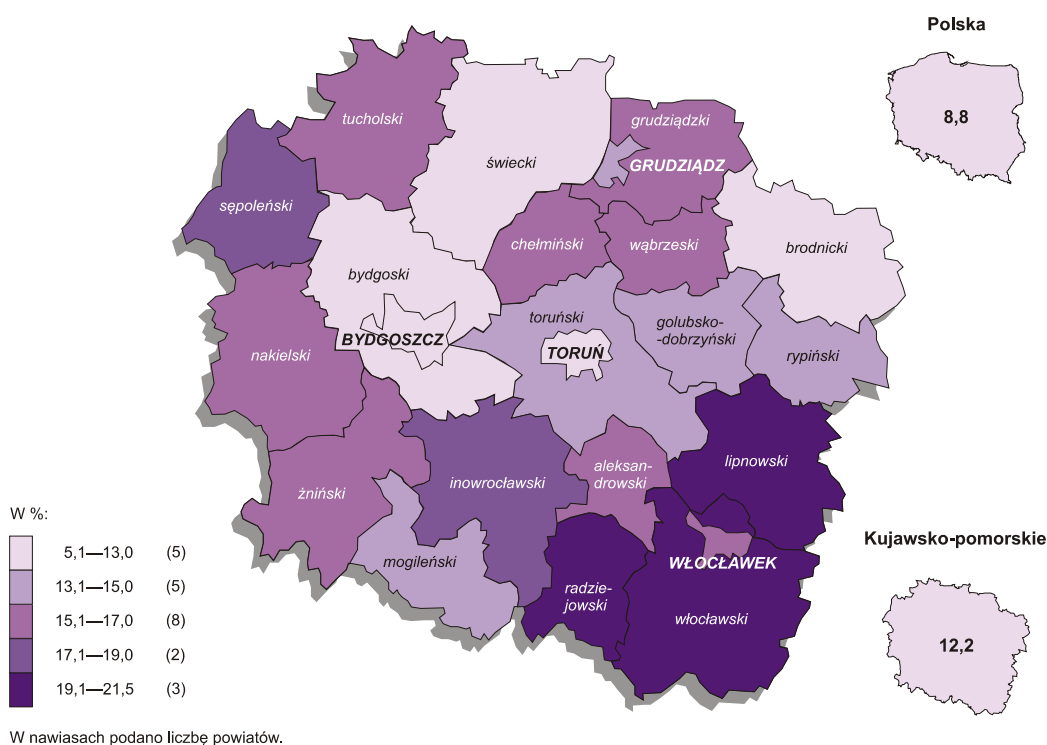
W województwie kujawsko-pomorskim do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia w czerwcu br. nadal należały powiaty: włocławski (21,5%, wobec 22,9% w czerwcu 2015 r.), lipnowski (20,9%, wobec 22,1%) oraz radziejowski (20,4%, wobec 21,0% przed rokiem), a o najniższej Bydgoszcz (5,1%, wobec 6,1%) oraz Toruń (6,0%, wobec 7,4% przed rokiem). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich powiatach, a w największym stopniu w powiatach golubsko-dobrzyńskim (o 3,0 p. proc.) oraz chełmińskim (o 2,8 p. proc.).

W czerwcu 2016 r. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 11,0 tys. osób bezrobotnych, tj. o 8,3% mniej niż przed rokiem i o 1,1% mniej niż w maju 2016 r. Zmniejszył się udział bezrobotnych dotychczas niepracujących w nowo zarejestrowanych ogółem (o 2,3 p. proc., tj. do 14,8%) w stosunku do czerwca 2015 r., udział osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 1,0 p. proc., tj. do 3,2%) oraz udział absolwentów (o 0,1 p. proc., tj. do 10,5%).

Zwiększył się natomiast udział osób rejestrujących się po raz kolejny (o 0,4 p. proc., tj. do 84,3%). Stopa napływu bezrobotnych¹ do urzędów pracy wyniosła 1,4%.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R.

Stan w końcu czerwca

W tym samym czasie z ewidencji **wyrejestrowano** 14,6 tys. osób bezrobotnych, tj. mniej o 17,9% niż w czerwcu 2015 r. i o 1,4% mniej niż w maju 2016 r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 6,9 tys. osób (przed rokiem 8,2 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 0,9 p. proc. w ujęciu rocznym (do 47,1%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób bezrobotnych, wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 1,6 p. proc., tj. do 13,7%) oraz udział osób które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,5 p. proc., tj. do 20,1%). Udział bezrobotnych, którzy nabyli prawa emerytalne lub rentowe pozostał na niezmienionym poziomie (0,5%). Stopa odpływu bezrobotnych² z urzędów pracy wyniosła 14,2%.

W końcu czerwca 2016 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 83,6 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem w stosunku rocznym zwiększył się o 0,1 p. proc. (do 84,6%).

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu czerwca 2016 r. stanowili 87,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 88,1%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne³, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem spadł w skali roku o 1,4 p. proc. Zmniejszył się także udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,1 p. proc), bezrobotnych do 30 roku życia (o 0,9 p. proc.) oraz bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,5 p. proc.). Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (o 1,5 p. proc).

¹ Stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

² Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

³ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Bezrobotni	VI 2015	2016	
		V	VI
w procentach ogółem			
Do 30 roku życia	29,2	28,9	28,3
w tym do 25 roku życia	15,7	15,1	14,6
Długotrwale bezrobotne	61,2	59,4	59,8
Powyżej 50 roku życia	26,2	25,6	25,7
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	17,4	18,4	18,9

Wśród bezrobotnych nie zaliczających się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwiększył się udział kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (o 1,6 p. proc.) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,6 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 0,3 p. proc.).

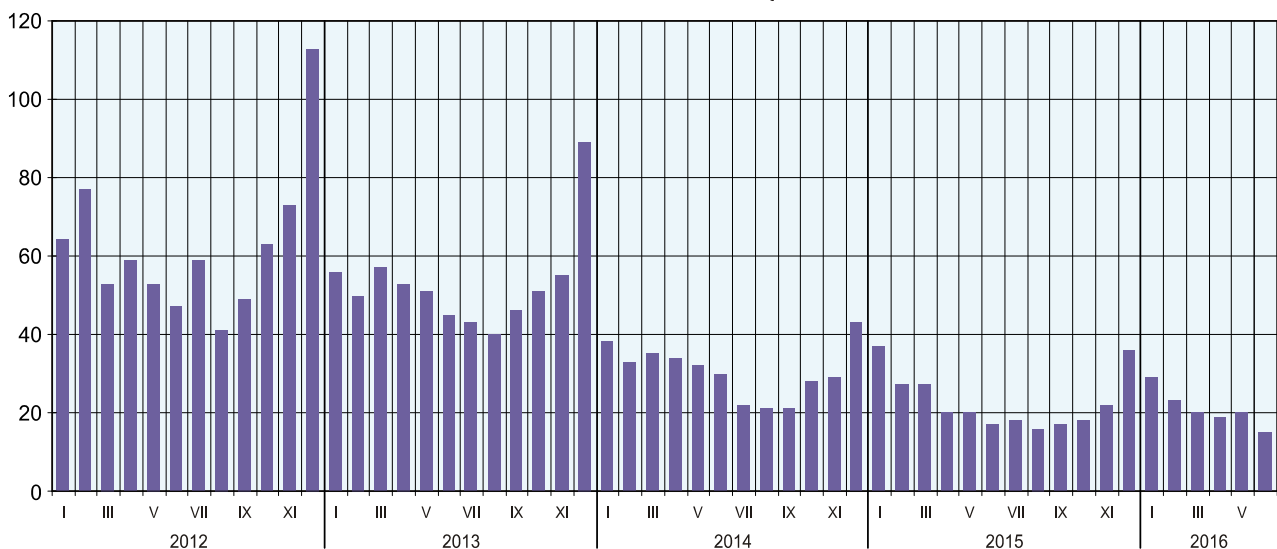
Wybrane kategorie bezrobotnych:

Bezrobotni	VI 2015	2016	
		V	VI
w procentach ogółem			
Bez kwalifikacji zawodowych	35,2	35,9	35,8
Bez doświadczenia zawodowego	21,4	21,2	21,1
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	16,1	17,2	17,7

W czerwcu 2016 r. do urzędów pracy zgłoszono 8,9 tys. **ofert pracy**, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Było to mniej o 0,2 tys. ofert w porównaniu z czerwcem 2015 r. i o 1,6 tys. więcej niż w maju 2016 r. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 15 bezrobotnych (odpowiednio 17 przed rokiem i 20 przed miesiącem).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu czerwca 2016 r., 10 zakładów pracy zapowiedziało w najbliższym czasie **zwolnienie** 544 pracowników (przed rokiem odpowiednio 5 zakładów i 283 pracowników).

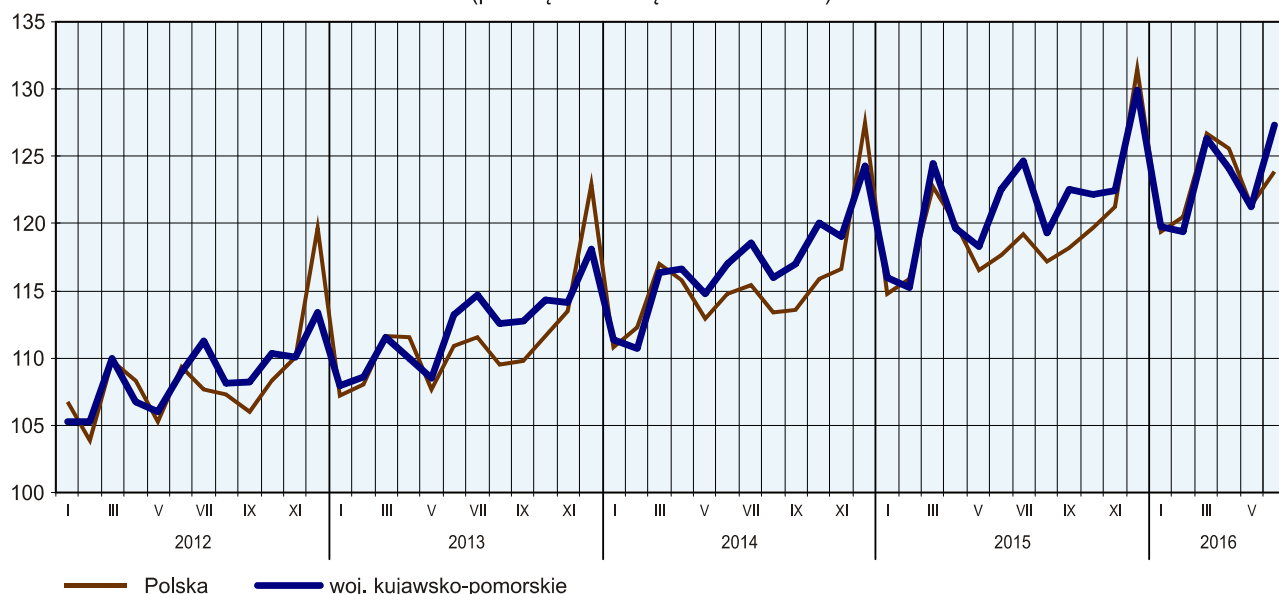
WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w czerwcu 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim ukształtowało się na poziomie 3626,15 zł (w kraju 4252,19 zł) i było o 3,9% wyższe niż w czerwcu 2015 r. (przed rokiem wzrost o 4,7%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2016		I–VI 2016	
	w zł	VI 2015 = 100	w zł	I–VI 2015 = 100
O g ó ł e m	3626,15	103,9	3512,99	103,3
w tym:				
Przemysł	3787,59	105,4	3650,09	103,6
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	3762,88	105,5	3629,25	103,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3842,41	105,0	3654,43	103,5
Budownictwo	3659,79	102,4	3520,54	102,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3463,38	98,9	3396,99	102,3
Transport i gospodarka magazynowa	3100,62	108,8	3009,83	107,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2896,64	102,8	2871,19	106,2
Informacja i komunikacja	5135,25	103,8	5046,35	99,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4141,40	102,5	3798,87	101,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2668,62	109,9	2640,71	107,4

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010=100)

W porównaniu z czerwcem 2015 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w większości sekcji PKD. Więcej niż przeciętnie w województwie wzrosły płace w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,8%), przetwórstwie przemysłowym (o 5,5%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 5,0%). Spadek odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,1%).

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w czerwcu br. najwyższe wynagrodzenia otrzymywali zatrudnieni m.in. w sekcji informacja i komunikacja (o 41,6% wyższe) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 14,2%). Niższe wynagrodzenia odnotowano m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 26,4% niższe

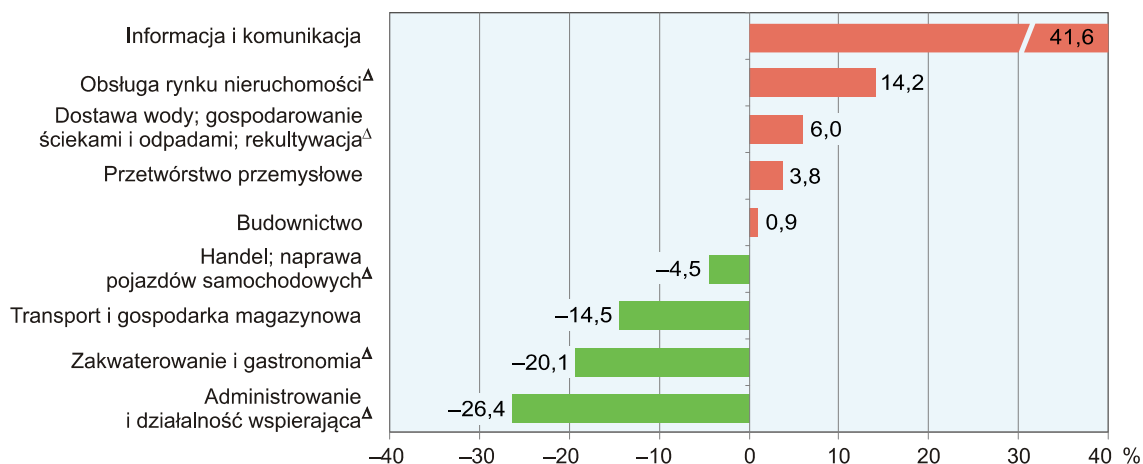

od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 20,1% niższe) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 14,5% niższe).

W odniesieniu do maja 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie wyższym (o 5,0%), w tym najbardziej wzrosło w obsłudze rynku nieruchomości (o 11,7%).

Województwo kujawsko-pomorskie pod względem wielkości przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w czerwcu 2016 r. uplasowało się na 10 miejscu w kraju.

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
W WOJEWÓDZTWIE W CZERWCU 2016 R.**

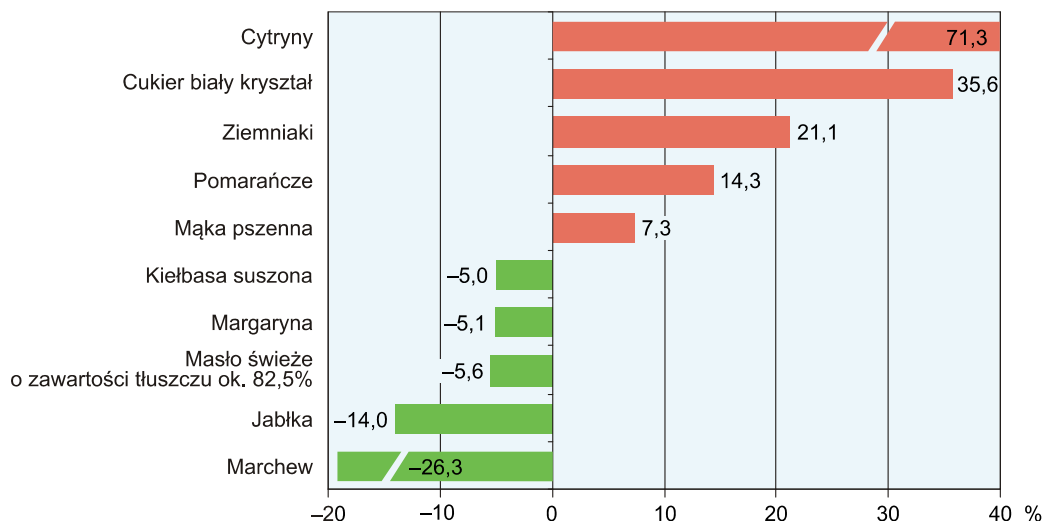
CENY DETALICZNE

Ceny detaliczne artykułów żywnościowych w czerwcu 2016 r. w niektórych grupach artykułów były w większości wyższe, a w innych grupach w większości niższe niż przed rokiem.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” wzrosły ceny mąki pszennej (o 7,3%), ryżu (o 4,5%) i chleba pszenno-żytniego (o 0,5%), spadła cena kaszy jęczmiennej (o 1,5%). Nie zmieniła się cena bułki pszennej.

**ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH
W CZERWCU 2016 R.**

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W skali roku odnotowano wzrost ceny mięsa wieprzowego z kością – schab środkowy (o 1,5%), kurcząt patroszonych (o 0,6%) oraz mięsa wołowego z kością – rostbef (o 0,4%), spadła natomiast cena mięsa

wołowego bez kości – z udźca (o 0,9%). Spośród badanych wędlin odnotowano wzrost ceny szynki wieprzowej gotowanej (o 3,7%), spadły ceny kiełbasy suszonej (o 5,0%) i kiełbasy wędzonej (o 2,8%). Wyższa niż przed rokiem była cena filetów z morszczuka mrożonych (o 3,3%).

W grupie „mleko i sery” wzrosła cena sera twarogowego półtłustego (o 2,1%), ceny większości artykułów były niższe niż przed rokiem: sera dojrzewającego (o 3,3%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3,2-3,5% (o 3,2%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 2,5%) oraz śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 1,7%). Cena jaj kurzych świeżych nie zmieniła się.

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wzrosła cena oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 2,6%), spadły ceny masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 5,6%) oraz margaryny (o 5,1%).

Największą zmienność cen odnotowano w grupie „owoce i warzywa”. W skali roku wzrosły ceny: cytryn (o 71,3%), ziemniaków (o 21,1%), pomarańczy (o 14,3%) i cebuli (o 0,3%). Spadek cen odnotowano w przypadku marchwi (o 26,3%) i jabłek (o 14,0%).

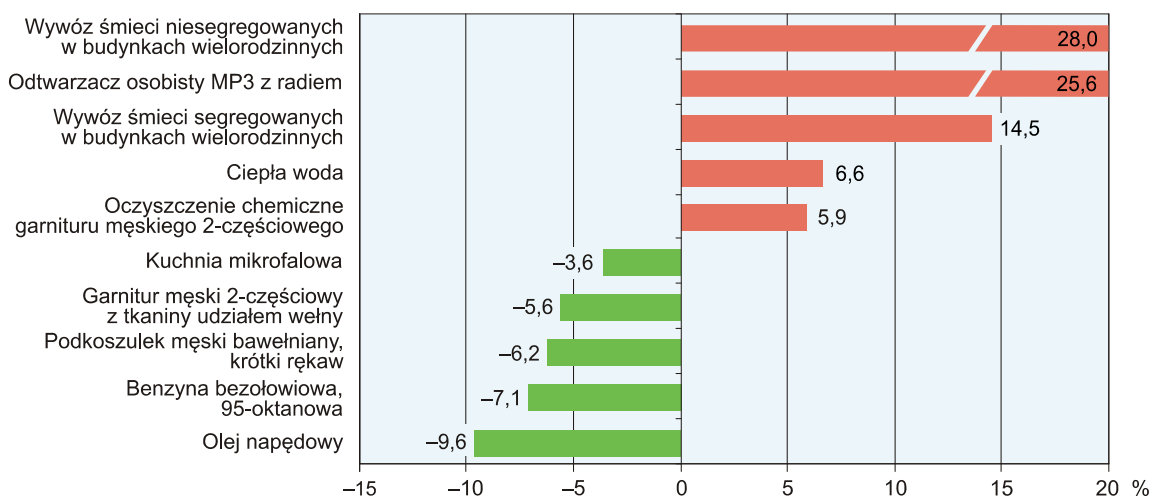
Wśród pozostałych artykułów żywnościowych wzrosły ceny cukru – biały kryształ (o 35,6%), herbaty czarnej, liściastej (o 7,0%), papierosów (o 6,6%) i kawy naturalnej mielonej (o 0,4%). Spadły ceny piwa jasnego pełnego, butelkowanego (o 0,7%), soku jabłkowego (o 0,6%) i czekolady mlecznej (o 0,3%).

W czerwcu 2016 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wzrosły koszty użytkowania mieszkania. Zanotowano wzrost opłaty od osoby za wywóz śmieci niesegregowanych w budynkach wielorodzinnych (o 28,0%), wywóz śmieci segregowanych w budynkach wielorodzinnych (o 14,5%) oraz za ciepłą wodę (o 6,6%). Wzrosła również cena węgla kamiennego (o 0,1%).

W grupie towarów i usług związanych z transportem odnotowano wzrost cen przejazdu taksówką osobową (taryfa dzienna) – o 2,2% oraz biletu normalnego, jednorazowego na przejazd autobusem miejskim (o 0,4%), spadły ceny paliw: oleju napędowego (o 9,6%) oraz benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 7,1%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W CZERWCU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w skali roku wzrosły m.in. ceny: odtwarzacza osobistego MP3 z radiem (o 25,6%), oczyszczenia chemicznego garnituru męskiego 2-częściowego (o 5,9%) i strzyżenia włosów męskich (o 5,6%). Spadek cen dotyczył m.in.: podkoszulka męskiego, bawełnianego (krótki rękaw) – o 6,2%, garnituru męskiego 2-częściowego z tkaniny z udziałem wełny (o 5,6%) oraz kuchni mikrofalowej (o 3,6%).

ROLNICTWO

Na rynku rolnym w czerwcu br. przeciętne ceny żyta i ziemniaków na obu rynkach oraz żywca wieprzowego w skupie były wyższe niż przed rokiem i miesiącem. Ceny żywca drobiowego i mleka w skupie oraz targowiskowe ceny prosiąt na chów odwrotnie, obniżyły się w obu analizowanych okresach. Pszenica i żywiec wołowy w skupie podrożały jedynie w porównaniu z majem br., a pszenica na targowiskach tylko w skali roku. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej był wyższy niż przed miesiącem.

Warunki agrometeorologiczne panujące na początku stycznia (gwałtowny spadek temperatury do -15°C , przy silnym wietrze i braku okrywy śnieżnej) były niekorzystne i miały ujemny wpływ na niezaharowane rośliny. Pomimo łagodnych warunków atmosferycznych w lutym stan upraw nie poprawił się. W marcu nie odnotowano ekstremalnych warunków dla roślin ozimych, jednak nieco chłodniejsza aura sprawiła, że wegetacja wiosenna rozpoczęła się później niż w roku ubiegłym. Warunki atmosferyczne w kwietniu 2016 r. były podobne jak w marcu br. Dokończone zostały siewy zbóż jarych, zasiane zostały rośliny okopowe, strączkowe i warzywa gruntowe. Wschody były równomierne, także na polach po przesiewach zaoranego rzepaku i zbóż ozimych. W trzeciej dekadzie kwietnia zaobserwowano rozpoczęcie kwitnienia rzepaku ozimego. Warunki atmosferyczne w maju 2016 r. były zmienne. Prawie w całym miesiącu notowano niskie, tylko lokalne opady deszczu co utrudniało wegetację roślin. Pod koniec miesiąca ilość opadów zwiększyła się, poprawił się więc stan wielu roślin. Na większości upraw w województwie kujawsko-pomorskim widoczne były skutki niedoboru wilgoci od początku sezonu wegetacyjnego. Czerwiec był miesiącem o przewadze dni z wysoką temperaturą. Opady były w przeważającej części województwa niskie, tylko lokalnie występowały burze połączone z obfitymi opadami i huraganem. Najmniej opadów notowano w południowo-zachodniej części województwa. W czerwcu 2016 r. średnia temperatura powietrza według danych stacji hydrologiczno-meteorologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Toruniu wyniosła $18,9^{\circ}\text{C}$ i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o $2,6^{\circ}\text{C}$, przy czym maksymalna temperatura wyniosła $35,1^{\circ}\text{C}$, a minimalna $4,5^{\circ}\text{C}$. Średnia suma opadów atmosferycznych (ok. 51,5 mm) stanowiła 72% normy z wielolecia. W czerwcu br. odnotowano 11 dni z opadami.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015–VI 2016		VI 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	VI 2015 = 100	V 2016 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^{bc}	910,7	99,9	63,6	166,6	96,7
w tym:					
pszenica	726,2	98,7	52,5	185,9	90,8
żyto	61,7	111,4	3,9	187,2	176,9

^a W okresie styczeń-czerwiec bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto. ^c Łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W okresie od lipca 2015 r. do czerwca br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy o 0,1% niż w analogicznym okresie ub. roku, w tym pszenicy — mniejszy o 1,3%, a żyta większy o 11,4%. W czerwcu br. dostawy zbóż do skupu były mniejsze niż przed miesiącem o 3,3%, ale większe niż przed rokiem o 66,6% — łącznie skupiono 63,6 tys. t. Skup pszenicy w skali miesiąca był mniejszy o 9,2%, a żyta większy o 76,9%. W porównaniu z czerwcem ub. roku odnotowano wzrost podaży pszenicy i żyta odpowiednio o 85,9% i o 87,2%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych ^a kształtował się następująco:

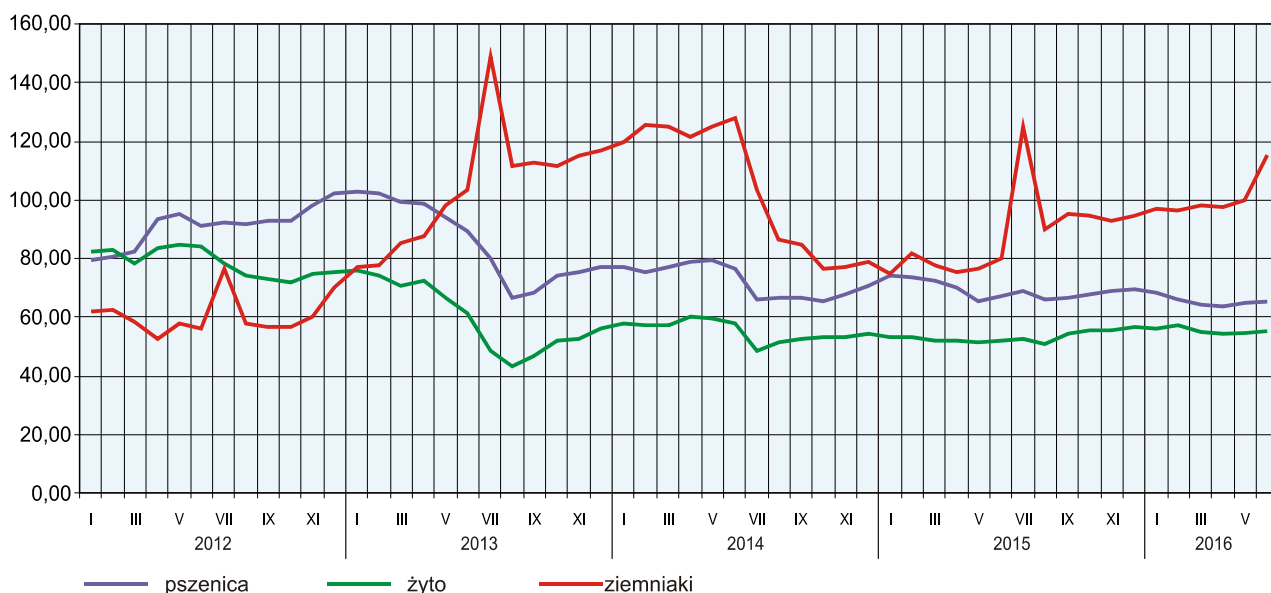
Wyszczególnienie	I–VI 2016		VI 2016		
	w tys. t	I–VI 2015 = 100	w tys. t	VI 2015 = 100	V 2016 = 100
Żywiec rzeźny ^b	160,7	114,1	24,8	106,9	95,5
w tym:					
wołowy (bez cieląt)	17,9	101,8	3,1	104,2	115,6
wieprzowy	64,0	103,1	10,4	94,4	104,1
drobiowy	78,5	129,3	11,3	123,3	85,1
Mleko ^c	402,9	102,0	66,4	95,9	95,6

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

Od początku br. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był większy o 14,1% od notowanego w analogicznym okresie ub. roku. Skup żywca wołowego był wyższy o 1,8%, wieprzowego o 3,1% a drobiowego o 29,3%. W czerwcu br. producenci z województwa kujawsko-pomorskiego dostarczyli do skupu 24,8 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 4,5% mniej niż przed miesiącem, ale o 6,9% więcej niż przed rokiem. Zarówno w skali miesiąca, jak i roku zwiększyła się podaż bydła rzeźnego. Skup trzody chlewnej w ujęciu miesięcznym był większy, a mniejszy w porównaniu z rokiem poprzednim, zaś drobiu rzeźnego odwrotnie.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

zł za 1 dt

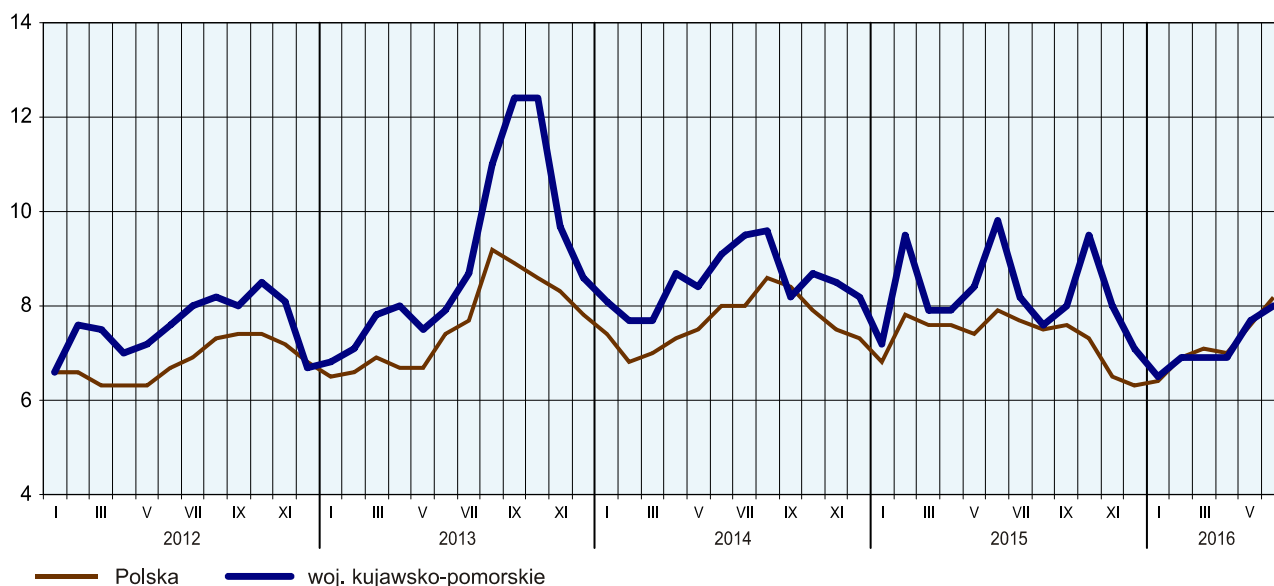

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VI 2016		I–VI 2016		VI 2016		I–VI 2016			
	zł	VI 2015 = 100	V 2016 = 100	zł	I–VI 2015 = 100	zł	VI 2015 = 100	V 2016 = 100	zł	I–VI 2015 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	64,86	96,5	100,4	65,12	91,5	74,95	109,8	97,7	76,53	104,5
żyto	54,94	105,5	100,9	55,56	106,2	61,67	135,4	105,0	60,63	117,2
Ziemniaki ^b za 1 dt	93,79	121,7	108,0	74,46	115,9	115,71	145,0	116,1	100,73	129,7
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,20	97,1	100,2	6,10	97,0	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,93	110,7	108,7	4,33	99,8	.	x	x	.	x
drób	3,52	92,8	98,8	3,52	91,7	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	130,63	88,9	95,6	123,94	83,7
Mleko za 1 hl	92,51	89,7	99,3	98,43	89,4	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach — jadalne.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

Średnio za 1 dt pszenicy w skupie w I półroczu 2016 r. płacono 65,12 zł, a za żyto 55,56 zł. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku było to dla pszenicy o 8,5% mniej a dla żyta o 6,2% więcej. Przeciętne ceny tych zbóż uzyskiwane przez rolników na targowiskach były wyższe niż rok temu. Średnio w I półroczu br. za pszenicę płacono 76,53 zł/dt (o 4,5% więcej), natomiast za żyto 60,63 zł/dt (o 17,2% więcej). W czerwcu br. średnie ceny za dostarczone do skupienia pszenicę (64,86 zł/dt) i żyto (54,94 zł/dt) były wyższe niż przed miesiącem odpowiednio o 0,4% i o 0,9%. W obrocie targowiskowym odnotowano spadek cen pszenicy o 2,3% do poziomu 74,95 zł/dt i wzrost cen żyta o 5,0% — do 61,67 zł/dt. W skali roku średnia cena pszenicy w skupie obniżyła się o 3,5%, a na targowiskach wzrosła o 9,8%. Średnia cena żyta była wyższa na obu rynkach, w skupie o 5,5%, a w obrocie targowiskowym o 35,4%.

Średnio za 1 dt ziemniaków w okresie styczeń–czerwiec br. płacono w skupie 74,46 zł, a na targowiskach 100,73 zł. Było to więcej niż w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio o 15,9% i o 29,7%. W czerwcu br., średnio za 1 dt ziemniaków płacono w skupie 93,79 zł, tj. o 8,0% więcej niż przed miesiącem i o 21,7% więcej niż przed rokiem. Podobnie ukształtowała się przeciętna cena ziemniaków na targowiskach — w czerwcu br. wyniosła 115,71 zł i wzrosła w skali miesiąca o 16,1%, a w skali roku o 45,0%.

W I półroczu 2016 r. za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono średnio 4,33 zł, tj. o 0,2% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W czerwcu br. odnotowano wzrost **cen żywca wieprzowego** w skupie w obu analizowanych okresach. Za 1 kg tego surowca płacono 4,93 zł, tj. więcej niż przed miesiącem i rokiem odpowiednio o 8,7% i o 10,7%.

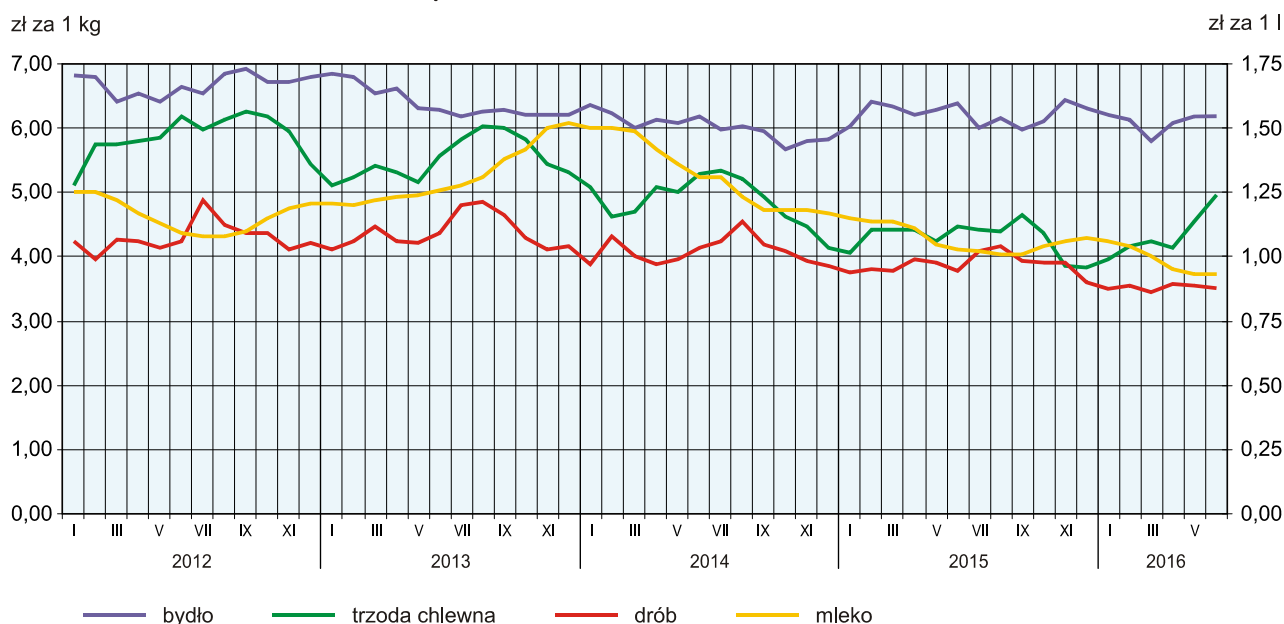
Większy wzrost cen żywca wieprzowego w skupie niż cen żyta na targowiskach skutkowało polepszeniem się rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z majem br. W czerwcu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 8,0 kg żyta na targowiskach, wobec 7,7 przed miesiącem (przed rokiem wskaźnik wyniósł 9,8). W okresie styczeń–czerwiec br. za prosię na chów płacono 123,94 zł, tj. o 16,3% mniej niż przed rokiem. Średnia cena za prosię przeznaczone do dalszego chowu obniżyła się w skali miesiąca o 4,4% (do 130,63 zł/szt) i była równocześnie niższa w ujęciu rocznym o 11,1%.

Średnio za 1 kg **żywca drobiowego** w skupie płacono w I półroczu br. 3,52 zł i było to o 8,3% mniej niż w analogicznym okresie 2015 r. Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego w czerwcu (3,52 zł/kg) obniżyła się w odniesieniu do maja br. o 1,2%, a w odniesieniu do czerwca ub. roku o 7,2%.

Od początku roku **skup mleka** wyniósł 402,9 mln l i był o 2,0% większy niż w analogicznym okresie 2015 r. W czerwcu br. dostawy mleka do skupienia (66,4 mln l) były mniejsze w ujęciu miesięcznym o 4,4%, a w ujęciu rocznym o 4,1%. Średnio za 100 l mleka w I półroczu br. płacono 98,43 zł, tj. o 10,6% mniej niż

przed rokiem. Średnia cena tego surowca w czerwcu br. ukształtowała się na poziomie 92,51 zł za 100 l, tj. niższym niż przed miesiącem i rokiem odpowiednio o 0,7% i o 10,3%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie kujawsko-pomorskim w czerwcu br. osiągnęła wartość 4411,1 mln zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem o 3,7%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem wyższa o 8,9 %.

Na wzrost produkcji sprzedanej przemysłu miała wpływ największa, stanowiąca 96,1% udziału, sekcja tj. przetwórstwo przemysłowe, w której odnotowano wzrost w porównaniu z czerwcem ub. roku o 3,6%. Wzrost odnotowano również w dostawie wody i gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 7,1%, przy 2,5% udziale w produkcji przemysłowej).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2016	I-VI 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
O g ó ł e m	103,7	103,6	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	103,6	103,4	95,5
w tym:			
produkcja artykułów spożywczych	103,3	96,6	23,7
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	93,6	95,9	1,6
produkcja papieru i wyrobów z papieru	92,3	98,4	13,4
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	106,1	108,9	1,3
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	98,4	95,4	10,6
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	115,0	110,6	11,3
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surow- ców niemetalicznych	109,7	97,4	1,4
produkcja wyrobów z metali ^Δ	112,1	107,4	9,7
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	89,8	90,9	2,9
produkcja mebli	110,6	111,0	4,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	107,1	108,7	2,5

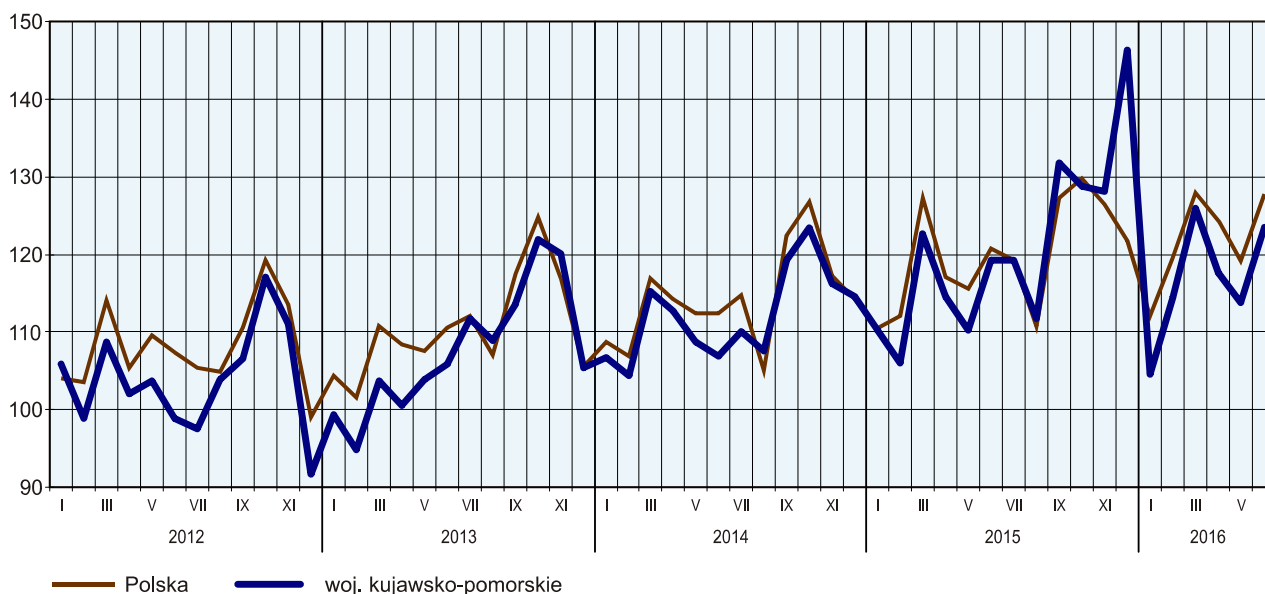
Wyższy niż w czerwcu 2015 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 21 (spośród 30 występujących w województwie) działach przemysłu. Podwyższenie czerwcowej sprzedaży w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku odnotowano m.in.: w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 15,0%), w produkcji wyrobów z metali (o 12,1%) oraz w produkcji mebli (o 10,6%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 10,2%) oraz w produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 7,7%).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła w czerwcu br. (w cenach bieżących) 34,1 tys. zł i była wyższa niż przed rokiem (w cenach stałych) o 1,3% przy wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 2,4%) oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 5,4%).

W okresie od stycznia do czerwca 2016 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 25349,1 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 3,6% niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Największy wpływ na wzrost produkcji w tym okresie miały działy zajmujące się m.in.: produkcją mebli (wzrost o 11,0%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 10,6%) oraz produkcją wyrobów z metali (o 7,4%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 9,1%), w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 4,6%) oraz w produkcji artykułów spożywczych (o 3,4%).

Na tle pozostałych województw, Kujawsko-Pomorskie zajęło w czerwcu 2016 r. 8 pozycję pod względem udziału w przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłowej kraju.

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
(przeciętna miesięczna 2010=100; ceny stałe)

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w czerwcu 2016 r. wyniosła 478,4 mln zł i była niższa o 6,8% niż w czerwcu 2015 r. i o 27,2% wyższa niż w maju br. (przed rokiem spadła odpowiednio o 19,7% i wzrosła o 12,0%).

W czerwcu 2016 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego ukształtowała się na poziomie 25,3 tys. zł i była o 7,6% niższa niż przed rokiem. Spadek wydajności odnotowano przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 2,4% i wzroście przeciętnego zatrudnienia w budownictwie o 0,9%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w czerwcu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 282,2 mln zł (59,0% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa) i była niższa o 8,1% od uzyskanej w czerwcu 2015 r. (wówczas niższa o 26,5%). Spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku dotyczył wszystkich działów budownictwa.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2016	I–VI 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego =100	w odsetkach	
O g ó ł e m	91,9	90,5	100,0
Budowa budynków ^Δ	92,4	89,8	35,2
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	99,0	99,1	33,8
Roboty budowlane specjalistyczne ...	81,8	83,3	31,0

W porównaniu z majem br. produkcja budowlano-montażowa województwa kujawsko-pomorskiego zwiększyła się o 28,1%. Wzrost odnotowano w jednostkach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej — o 60,5%, w podmiotach, których głównym rodzajem działalności jest budowa budynków — wzrost o 13,0% oraz w przedsiębiorstwach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne — wzrost o 11,1%.

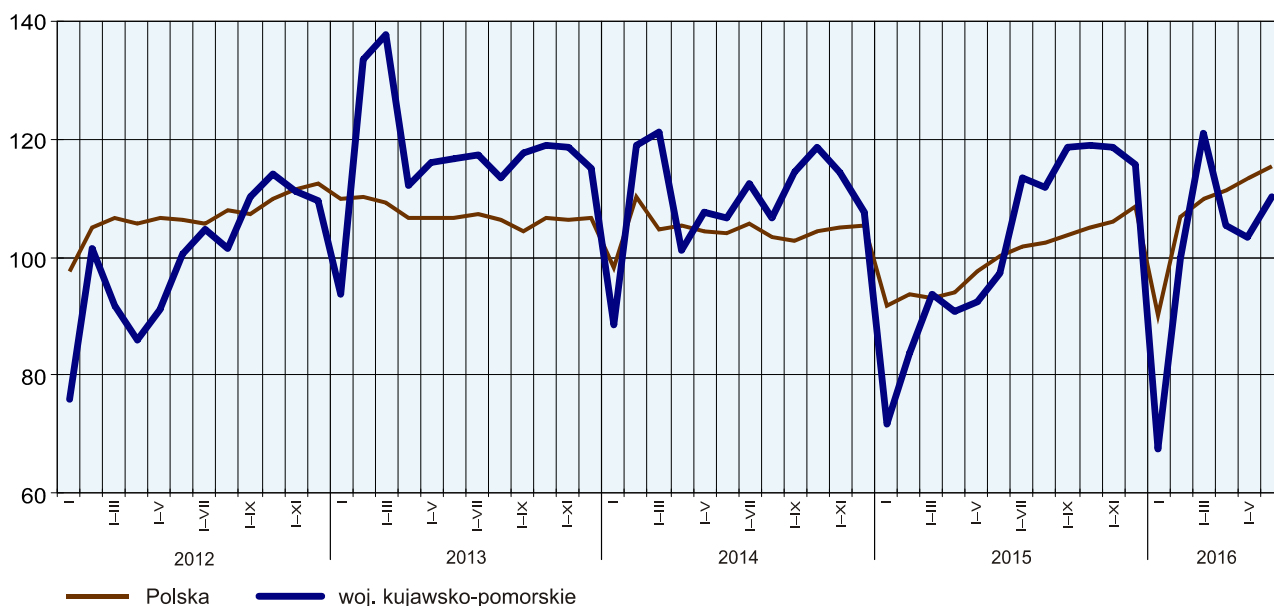
Udział produkcji budowlano-montażowej w czerwcu 2016 r. na tle kraju wyniósł 4,7%, co plasuje województwo na 8 miejscu w kraju.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W czerwcu 2016 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku w województwie kujawsko-pomorskim zmniejszyła się do 676 liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (spadek o 5,2%), jak również mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (spadek o 14,3%), natomiast zwiększyła się liczba mieszkań **oddanych do użytkowania** (wzrost o 21,1%).

Według wstępnych danych⁴, w badanym miesiącu **przekazano do użytkowania** 602 lokale, czyli o 105 mieszkań więcej niż przed rokiem (o 21,1%), na co wpłynął wzrost liczby mieszkań indywidualnych oraz mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem. Najwięcej mieszkań w badanym miesiącu przekazali inwestorzy indywidualni — 335 lokali (55,6% ogólnej liczby oddanych mieszkań). Ponadto oddano do użytkowania 267 mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (44,4% ogólnej liczby oddanych mieszkań). W badanym miesiącu nie oddano do użytkowania mieszkań komunalnych, spółdzielczych, społecznych czynszowych i zakładowych.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA
(analogiczny okres 2010=100)

⁴ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie kujawsko-pomorskim w czerwcu 2016 r. stanowiły 2,9% efektów krajowych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie **styczeń–czerwiec 2016 r.** kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VI 2015 = 100	
O g ó ł e m	3061	100,0	113,9	102,1
Indywidualne	1914	62,5	104,4	130,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	1052	34,4	154,0	56,2
Komunalne	13	0,4	28,3	43,3
Spółeczne czynszowe.....	80	2,6	100,0	46,9
Zakładowe	2	0,1	4,5	142,5

W okresie styczeń–czerwiec 2016 r. oddano do użytkowania 3061 mieszkań, tj. o 13,9% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. *Pod względem liczby oddanych lokali Kujawsko-Pomorskie zajęło 9 pozycję wśród wszystkich województw.* Wzrost liczby mieszkań odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz w indywidualnym.

W okresie styczeń–czerwiec 2016 r. **przeciętna powierzchnia** mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 102,1 m² i była mniejsza o 5,5 m² niż w analogicznym okresie ub. roku. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy w budownictwie zakładowym. Wzrost przeciętnej powierzchni zrealizowanego mieszkania odnotowano w budownictwie: zakładowym i społecznym czynszowym; natomiast spadek powierzchni odnotowano w budownictwie komunalnym, indywidualnym oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–CZERWIEC 2016 R.

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w: Toruniu (546), Bydgoszczy (475), powiecie bydgoskim (373) i toruńskim (321) oraz powiatach nakielskim (143) i brodnickim (140), najmniej natomiast w powiatach wąbrzeskim (20) i radziejowskim (25).

W okresie styczeń–czerwiec 2016 r. mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie wąbrzeskim (172,7 m²) oraz w powiecie włocławskim (145,2 m²). Najmniejsze lokale czyli poniżej 60 m², przekazano w Bydgoszczy (59,2 m²) oraz w Toruniu (59,8 m²).

W czerwcu 2016 r. liczba mieszkań, na realizację których wydano **pozwolenia na budowę** lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wyniosła 740 i było to o 14,3% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń, bo 74,3% ogólnej liczby, dotyczyło mieszkań w budownictwie indywidualnym.

W badanym miesiącu zmniejszyła się w skali roku liczba **mieszkań, których budowę rozpoczęto** (o 5,2%, tj. do poziomu 676). Większość mieszkań, bo 63,6%, budowanych było w budownictwie indywidualnym.

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto **w okresie styczeń–czerwiec 2016 r.** kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VI 2015 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–VI 2015 = 100
O g ó ł e m	3867	100,0	102,9	4091	100,0	137,1
Indywidualne	2398	62,0	113,9	2187	53,5	117,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1430	37,0	88,1	1790	43,7	163,5
Komunalne	39	1,0	134,5	85	2,1	257,6
Czynszowe społeczne	—	x	x	28	0,7	x

RYNEK WEWNĘTRZNY

W czerwcu 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim w ujęciu rocznym odnotowano wzrost (w cenach bieżących) zarówno **sprzedaży detalicznej**, jak i **sprzedaży hurtowej** odpowiednio o 5,0% i o 31,3%.

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku największy wzrost **sprzedaży detalicznej** (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zanotowano w grupach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 22,4%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 15,6%). Wśród badanych grup produktów spadek w ujęciu rocznym dotyczył grupy włókno, odzież, obuwanie (o 8,7%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 1,0%).

W porównaniu z majem 2016 r. przychody ze sprzedaży detalicznej zwiększyły się o 0,9%. Największy wzrost w skali miesiąca dotyczył grup: żywność, napoje i wyroby tytoniowe (wzrost o 3,0%) oraz włókno, odzież, obuwanie (o 2,8%).

W okresie styczeń–czerwiec br. sprzedaż detaliczna była o 6,1% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2016	I–VI 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	105,0	106,1	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	99,0	106,9	16,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	115,6	116,3	39,9
Włókno, odzież, obuwanie	91,3	82,0	2,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	122,4	131,0	2,3

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w czerwcu 2016 r. była wyższa o 31,3% niż przed rokiem i o 29,5% w porównaniu z poprzednim miesiącem br., a w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano wzrost odpowiednio o 35,2% i o 32,1%.

W okresie styczeń–czerwiec br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 9,3%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – wzrosła o 9,1%.

Opracowanie merytoryczne – Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych (tel. 52 366 93 03);

Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy; Wydział Badań Ankietowych

Redakcja merytoryczna, techniczna, korekta, skład komputerowy i grafika:

Adam Mańkowski, Magdalena Miśko

– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych – pod kierunkiem *Bożeny Mateckiej*

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBGD@stat.gov.pl, tel. 52 366 94 00

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A 240,4	241,4	241,1	241,2	241,4	241,9	241,3	241,9	242,3	244,1	244,2	244,9
	B 248,2	248,7	248,3	248,2	248,2	248,6						
poprzedni miesiąc = 100	A 100,1	100,4	99,9	100,0	100,1	100,2	99,8	100,3	100,2	100,7	100,1	100,3
	B 101,3	100,2	99,8	100,0	100,0	100,2						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 100,1	100,8	100,6	101,1	101,2	101,3	101,1	101,1	101,3	101,8	101,9	102,0
	B 103,2	103,0	103,0	102,9	102,8	102,8						
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A 133,6	133,0	127,9	121,8	115,7	109,9	107,7	105,4	104,4	103,0	103,8	107,3
	B 113,7	114,7	111,2	106,2	102,5	98,9						
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A 16,1	16,0	15,5	14,9	14,2	13,6	13,4	13,1	13,0	12,8	12,9	13,3
	B 13,9	14,0	13,6	13,1	12,7	12,2						
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A 5208	8326	8869	9336	9089	9148	8336	8657	9454	8297	5910	4660
	B 5537	8304	9415	8811	7352	8949						
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A 37	27	27	20	20	17	18	16	17	18	22	36
	B 29	23	20	19	20	15						
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A 3302,97	3282,83	3345,70	3408,90	3370,80	3490,27	3553,31	3398,70	3490,08	3479,76	3486,69	3700,57
	B 3413,49	3400,15	3598,97	3535,37	3452,77	3626,15						
poprzedni miesiąc = 100	A 93,3	99,4	108,0	96,1	98,9	103,5	101,8	95,6	102,7	99,7	100,2	106,1
	B 92,2	99,6	105,8	98,2	97,7	105,0						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 104,0	104,1	107,0	102,7	103,1	104,7	105,1	102,9	104,7	101,8	102,9	104,5
	B 103,3	103,6	101,5	103,7	102,4	103,9						
Wskaźniki cen:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A .	.	98,4	.	.	99,2	.	.	99,3	.	.	99,4
	B .	.	99,2	.	.	.	.	.	.	.	.	.

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. ^c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	106,0	98,4	97,6	97,5	93,6	101,9	102,3	96,7	101,6	101,1	103,1	100,8
	B	99,0	95,9	98,3	99,1	102,0	99,7						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,7	97,8	91,5	88,5	82,7	87,4	104,7	98,8	98,9	102,4	102,2	100,1
	B	93,5	91,1	91,7	93,1	101,6	99,3						
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	103,7	106,2	99,0	97,9	101,4	101,5	94,1	102,4	97,2	102,1	105,5	97,9
	B	98,5	98,8	94,6	104,9	101,6	100,2						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	94,9	102,7	105,7	101,2	103,4	103,4	100,7	102,3	100,7	107,4	111,2	108,4
	B	102,9	95,8	91,5	98,1	98,4	97,1						
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	98,2	109,1	100,1	100,1	95,3	105,4	98,9	99,7	106,1	93,9	88,2	99,5
	B	103,4	105,0	101,5	98,2	109,3	108,7						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	79,7	95,8	93,9	87,0	84,4	84,4	82,4	84,5	94,8	94,8	86,1	93,0
	B	97,9	94,2	95,5	93,7	107,4	110,7						
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A	7,2	9,5	7,9	7,9	8,4	9,8	8,2	7,6	8,0	9,5	8,0	7,1
	B	6,5	6,9	6,9	6,9	7,7	8,0						
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	96,5	96,1	115,6	93,4	96,2	108,1	99,9	93,9	117,9	97,5	99,6	114,4
	B	71,5	109,4	110,1	93,2	96,5*	108,9						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,3	101,5	106,3	101,7	101,5	111,5	108,3	104,2	110,6	104,2	110,2	127,9
	B	94,8	107,9	102,9	102,6	102,9*	103,7						
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	30,9	90,8	135,0	152,0	97,0	107,0	96,2	120,8	115,9	96,3	100,8	127,0
	B	27,5	135,8	110,8	95,4	109,4	128,1						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,6	79,8	80,2	140,5	90,2	73,5	81,3	113,2	94,2	96,8	113,6	99,5
	B	88,5	132,4	108,6	68,1	76,8	91,9						

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	511	806	1335	1874	2190	2687	3538	4083	4649	5102	5829	6714
	B	501	988	1725	2180	2459	3061						
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	81,0	70,3	77,3	89,7	85,8	90,9	100,5	104,7	103,8	100,1	102,8	107,5
	B	98,0	122,6	129,2	116,3	112,3	113,9						
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	81,2	100,8	118,9	100,3	94,3	102,5	99,1	101,2	99,4	111,7	90,5	112,2
	B	81,7	101,9	114,8	102,4	94,1	100,9						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,6	101,8	105,0	103,6	104,8	107,4	102,2	107,0	104,2	109,4	111,2	106,7
	B	107,4	108,6	104,8	107,0	106,7	105,0						
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	5,4	.	.	5,3	.	.	5,3	.	.	4,7
	B	.	.	6,5	.	.	.	.	.	.	.	.	.
netto ^d (w %)	A	.	.	4,4	.	.	4,4	.	.	4,4	.	.	3,8
	B	.	.	5,6	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)													
	A	.	.	629,7	.	.	1487,4	.	.	2893,5	.	.	4089,4
	B	.	.	469,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	130,2	.	.	115,7	.	.	132,2*	.	.	115,6
	B	.	.	74,5	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)													
	A	191753	191936	191696	191844	192110	192816	193125	193369	193583	193906	193538	193470
	B	193413	193596	193754	193799	194185	193485						
w tym spółki handlowe	A	14393	14474	14586	14661	14733	14834	14913	14997	15073	15232	15362	15485
	B	15566	15644	15755	15858	15952	16081						
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1817	1821	1823	1830	1825	1825	1827	1829	1839	1835	1837	1832
	B	1857	1861	1867	1863	1869	1872						

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych.